

РІШЕННЯ ЗБОРІВ СУДДІВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

щодо проєкту порядку здійснення повної перевірки декларації, поданої суддею Конституційного Суду України, та проєкту порядку здійснення моніторингу способу життя судді Конституційного Суду України

23 лютого 2021 року

м. Київ

До Конституційного Суду України від Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) надійшли проєкти порядку проведення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданої суддею Конституційного Суду України (вх. № 13/162 від 29 січня 2021 року), та порядку здійснення моніторингу способу життя судді Конституційного Суду України (вх. № 13/163 від 29 січня 2021 року) (далі – проєкти порядків), підготовлені на виконання вимог частини першої статті 52² Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII, пункту 3 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України «Про внесення змін до Закону України „Про запобігання корупції“ щодо відновлення інституційного механізму запобігання корупції» від 15 грудня 2020 року № 1079–IX.

Розглянувши проєкти порядків, збори суддів Конституційного Суду України вважають за потрібне зазначити таке.

Відповідно до положень частин першої, другої статті 149 Конституції України незалежність і недоторканність судді Конституційного Суду України гарантуються Конституцією і законами України; вплив на суддю Конституційного Суду України у будь-який спосіб забороняється.

За змістом положень статті 153 Конституції України статус суддів Конституційного Суду України визначається Конституцією України та законом.

Положеннями Закону України „Про Конституційний Суд України“ також встановлено, що статус судді Конституційного Суду України визначають Конституція України та цей закон (частина перша статті 18).

У Рішенні від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020 Конституційний Суд України зазначив, що „за стандартами конституціоналізму та цінностями Конституції України виключається контроль виконавчої гілки влади над судовою гілкою влади“ (абзац четвертий пункту 12 мотивувальної частини); „будь-які форми та методи контролю у виді перевірок, моніторингу тощо функціонування та діяльності судів і суддів повинні реалізовуватись лише органами судової влади та виключати створення таких органів у системі як виконавчої, так і законодавчої влади“ (абзац третій пункту 8 мотивувальної частини).

Конституційний Суд України в Рішенні від 20 грудня 2018 року № 13-р/2018 указав, що „згідно з Основним Законом України рішення Конституційного Суду України є обов’язковими та остаточними, тому після їх опублікування викладені в них юридичні позиції Конституційного Суду України, перебуваючи у нормативній єдності з витлумаченими в цих рішеннях положеннями Конституції України, стають безпосередніми регуляторами суспільних відносин, зокрема визначають зміст та обсяг конституційних прав і свобод“ (абзац другий підпункту 2.4 пункту 2 мотивувальної частини).

Європейська Комісія „За демократію через право“ (Венеційська Комісія) в Терміновому спільному висновку Венеційської Комісії та Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи щодо законодавчої ситуації навколо антикорупційних механізмів після ухвалення Конституційним Судом України Рішення № 13-р/2020 (від 9 грудня 2020 року № 1012/2020) наголосила, що боротьба з корупцією є одним із найважливіших елементів у державі, керованій верховенством права, як і додержання Конституції та повага до конституційного правосуддя; вони йдуть пліч-о-пліч;

парламент і виконавча влада повинні поважати роль Конституційного Суду України як стража Конституції та виконувати його рішення (пункт 72).

Ураховуючи наведене, збори суддів Конституційного Суду України наголошують, що особливості здійснення повної перевірки декларацій, моніторингу способу життя суддів Конституційного Суду України стосуються гарантій незалежності та юридичного (правового) статусу судді Конституційного Суду України, а Національне агентство ухилилося від виконання приписів статті 52² Закону України „Про запобігання корупції“.

Виходячи з викладеного та керуючись статтею 22 Закону України „Про Конституційний Суд України“, збори суддів Конституційного Суду України

в и р і ш и л и:

1. Відмовити Національному агентству з питань запобігання корупції в погодженні проекту „порядку проведення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданої суддею Конституційного Суду України“ та проекту „порядку здійснення моніторингу способу життя судді Конституційного Суду України“, оскільки вони не узгоджуються з приписами Конституції України, Закону України „Про Конституційний Суд України“, Закону України „Про запобігання корупції“, а також юридичними позиціями Конституційного Суду України.

2. Запропонувати Національному агентству з питань запобігання корупції у межах строків, установлених Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про запобігання корупції“ щодо відновлення інституційного механізму запобігання корупції», привести проєкт „порядку проведення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданої суддею Конституційного Суду України“ та проєкт

„порядку здійснення моніторингу способу життя судді Конституційного Суду України“ у відповідність до положень Конституції України, Закону України „Про Конституційний Суд України“, Закону України „Про запобігання корупції“, а також юридичних позицій Конституційного Суду України.

